

شرایط اعتبار قیاس ۲

شرایط معتبر بون قیاس

- ۱- هر دو مقدمه سالبه نباشد؛ یعنی حتما یکی از دو مقدمه باید موجب باشد.
- ۲- حد وسط هر دو مقدمه علامت منفی نداشته باشد؛ به عبارت دیگر، حد وسط حداقل در یکی از دو مقدمه علامت مثبت داشته باشد.

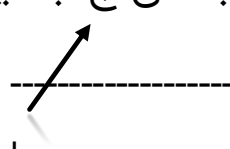
شرط سوم اعتبار قیاس

هر کدام از موضوع یا محمول که در نتیجه علامت مثبت داشتند در مقدمات نیز علامت مثبت داشته باشند.

برای بررسی شرط سوم اعتبار قیاس باید علامت مثبت یا منفی موضوع و محمول نتیجه را تعیین کنیم، سپس اگر موضوع یا محمول مثبت بود باید در مقدمات نیز مثبت باشد.

مثال:

هر ب الف است.
- بعضی ج ب نیست.

+ بعضی الف ج نیست.

سخت نگیر، یاد بگیر

این قیاس به دلیل عدم رعایت شرط سوم نا معتبر است.

نکته:

اگر هم موضوع و هم محمول نتیجه، علامت منفی داشته باشد (یعنی نتیجه قضیه ی موجبه ی جزئیه باشد)، شرط سوم اعتبار قیاس رعایت شده است و به عبارت دیگر در این صورت نیازی به بررسی شرط سوم اعتبار قیاس نیست.

جمع بندی:

اگر قیاسی علاوه بر تکرار صحیح حد وسط و رعایت قانون نتیجه ی قیاس، سه شرط اعتبار قیاس (۱- سالبه نبودن دو مقدمه ۲- حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی نداشته باشد ۳- هر کدام از موضوع یا محمول نتیجه که علامت مثبت دارند در مقدمات نیز دارای علامت مثبت باشند) ، را نیز دارا باشد؛ قیاس معتبر به حساب می آید. اما اگر قیاسی یکی از این شرایط را نداشته باشد، قیاس نامعتبر محسوب می شود.